

TET-OHJE PK-YRITYKSILLE

Vinkit TET-jakson toteuttamiseksi erityisesti
pienessä tai keskisuuressa yrityksessä

Mikä on TET-jakso?

TET-jakso on 8.- ja 9.-luokkalaisille sekä lukiolaisille tarkoitettu muutaman päivän, viikon tai kahden työelämään tutustumisjakso. TET-jakso on hyvä tilaisuus näyttää nuorelle oikeaa työelämää, tuoda omaa toimialaa tutuksi ja kertoa oman yrityksen toiminnasta sekä eri työtehtävistä. TET-jakso on osa koulunkäyntiä, joten siitä ei makseta palkkaa, eikä oppilas ole työsuhhteessa.

TET-jakso on monelle nuorelle ensimmäinen kokemus työelämästä ja siksi nuorelle on tärkeää päästä näkemään, millaista on olla työntekijä ja millaista on toimia työyhteisössä. Voit saada vinkkejä yrityksellesi, iloa ja virkistystä yhteistyöstä nuoren kanssa. Positiivinen kokemus työelämästä kantaa pitkälle ja nuorelle eväitä tulevaisuutta varten. Onnistunut TET-viikko antaa nuorelle mielikuvan työn merkityksestä ja kokemuksen, että hän on tärkeä osa työelämää.

TET-jaksot ovat osa koulun perusopetusta ja tästä johtuen oppilaat on vakuutettu koulujen puolesta jaksojen aikana. Tapaturma- ja ammattitautivakuutus kattaa oppilaalle mahdollisesti työpaikalla sekä työmatkalla sattuneet vahingot. Lisäksi useilla kouluilla on oppilailleen myös vastuuvakuutus, joka korvaa kolmannelle osapuolelle aiheutuvat vahingot. Voimassa olevat vakuutukset kannattaa tarkistaa tapauskohtaisesti koulun omasta TET-tiedotteesta. Tahallisesti aiheutetuista vahingoista oppilas on itse korvausvastuussa.

Työnantajan on huolehdittava, että nuori työntekijä, jolla ei ole työhön tarvittavaa ammattitaitoa ja kokemusta, saa opetusta ja ohjausta työhönsä sekä työolojen, ikänsä ja muiden ominaisuuksiensa edellyttämää henkilökohtaista opastusta työssä niin, että hän välttyy aiheuttamasta vaaraa itselleen tai muille. TET-harjoittelussa olevalla nuorella ei tule missään olosuhteissa teettää vaarallisia töitä.

Miten voin ottaa TET-harjoittelijan PK-yritykseen?

Tästä oppaasta saat vihjeet ja vinkit TET-jakson toteuttamiseen pienessä tai keskisuuressa yrityksessä. Työelämään tutustumisjakso voi olla joustava ja sitä voi toteuttaa eri tavoin. TET-harjoittelija voi olla yrityksessä päivän tai kaksi, tai eri työntekijän mukana joka päivä. Näin nuori pääsee tutustumaan yrittäjyyteen ja sen eri puoliin ja te yrityksenä pääsette mm. toteuttamaan yhteiskuntavastuuta, parantamaan työnantajakuva, innostamaan nuoria yrittäjyyteen sekä rekrytoimaan TETin kautta kesätöihin.

TET-paikkoja voi tarjota esimerkiksi lähikoulun opinto-ohjaajan kautta, kertomalla tuttaville, joilla on TET-ikäisiä lapsia, mainostamalla sosiaalisessa mediassa tai laittamalla lapun yrityksen oveen.

TET-jakson alussa

1. Tarkistakaa TET-sopimus, käykää läpi päivien aikataulut (monelta alkaa, tauot, päättyy), ruokailu (työnantaja voi halutessaan tarjota tai oppilas noudattaa koulun ohjeistusta), kännykän käyttöohjeet (saako laittaa omiin somekanaviin kuvia yrityksestä) ja yhteystiedot
2. Esittele nuorelle paikat ja työturvallisuusasiat
3. Kerro, mitä yrityksesi tekee ja mitä toimialaa se edustaa
4. Esittele oma opinto- ja urapolkusi
5. Mitä osaamista työssä tarvitaan? Miten sitä saa/mistä? Miten nuori sitä kartuttaisi?
6. Kysy nuorelta onko hänellä toiveita TET-jakson osalta
7. Lataa TET-todistus pohja valmiiksi tästä. Voit myös muokata pohjaa haluamallasi tavalla.

Laajemman muistilistan löydät [TATin TET-ohjeesta työnantajalle](#).

Vinkit työviikkoon

Työtehtäviä nuorella voi olla monenlaisia. Hän voi varjostaa työntekijöiden päivää, tutustua yrityksen materiaaleihin ja nettisivuihin, suunnitella uutta, osallistua kokouksiin tai avustaa muita työntekijöitä heidän tehtävissään. Nuori voi myös kuunnella samalla kun yrittäjä tekee työtä ja kertoo alasta ja urasta. Varaston järjestely, mapittaminen ja tavarantoiminnan organisointi ovat perinteisiä TET-jakson tehtäviä. Näitäkin voi jaksolla tehdä, mutta muista jakaa yksitoikkoiset tehtävät useammalle päivälle.

Jos nuorta kiinnostaa oman yrityksen perustaminen, anna hänelle tehtäväksi jokin yrittäjyyteen liittyvä tehtävä. Esimerkiksi oman liikeidean suunnittelu. Keskustele nuoren kanssa ideasta ja miettikää yhdessä, miten sitä voisi viedä eteenpäin. Lisäksi voit suunnitella yhdessä nuoren kanssa, mitä yrityksen ydintoimintaan liittyviä tehtäviä nuori voi tehdä.

Nuoret ovat myös erittäin eteviä kännyköiden kanssa ja heidät kannattaakin valjastaa hetkeksi tutustumaan yrityksen nettisivuihin ja kirjaamaan kommentteja sekä antamaan vinkkejä. Nuori voi myös olla taitava kuvien ottaja tai videoiden tekijä, jolloin viikon aikana hänen tehtäviinsä voi kuulua myös pienen yritysvideon tekeminen. Nämä ja monet muut vastuutehtävät nostavat usein merkittävästi nuoren itsetuntoa ja luovat hänelle positiivisen mielikuvan yrityksen toiminnasta.

Pidä juoksevaa listaa työtehtävistä, joita TET-harjoittelija voisi jaksonsa aikana tehdä. Näin sinulla on valmiina viikkosuunnitelma nuoren työtehtävistä, kun hän aloittaa TET-jakson. Tarkista, että nuoren viikko-ohjelma sisältää erilaisia työtehtäviä.

Nettisivut

Laita nuori tutustumaan yrityksen nettisivuihin ja listaamaan sivuston plussat ja miinukset

Blogiteksti

Blogiteksti voi käsitellä vaikka TET-kokemusta ja millaista yrityksessä oli olla töissä

Video

Jos nuori on kiinnostunut videoiden teosta, hän voi kuvata some-videon yrityksen toiminnasta

- Muistakaa kuvauslupa nuoren vanhemmalta

Siivoaminen

Perinteisiä siivoustehtäviä, kukkien kastelua yms. voi sijoittaa eri päiville, niin urakka ei tunnu nuoresta liian rankalta.

Sosiaalinen media

Hyödynnä nuoren vahvuudet ja laita hänet vastuuseen yrityksen somesisällöistä TET-jakson ajaksi

Yleinen avustaminen

Kauppassikäynti, pullojen palauttaminen, postittaminen, kuorman purku, asiakaspalvelu, inventaario ovat kaikki sopivia TET-työtehtäviä.

Viikko-ohjelma

Jos yrittäjä on yksin tai työntekijöitä on 1-5 henkilöä. Ehdota, että nuori voi tulla yritykseesi 1-2 päiväksi tutustumaan alaasi ja työtehtäviisi. Pyydä, että nuori hankkii myös toisen paikan, jotta TET-jakson harjoittelu-aika täyttyy. Vinkkaa nuorta ottamaan yhteyttä esimerkiksi alihankkijaan tai yhteistyökumppaniin. Pienikin yrittäjä voi ottaa koko viikoksi nuoren, tämä on kuitenkin alakohtaista.

Jos nuorelle ei löydy työtehtäviä koko viikoksi, niin yritys voi toteuttaa vaikka seuraavia malleja:

Malli 1: 2+2+1 malli

Nuori on saman alan eri toimijoilla yhden viikon eli esimerkiksi 2 päivää asiakasyrityksessä, sitten 2 päivää alihankkijalla ja viimeisen päivän esimerkiksi tuottajalla. Nuori hakeutuu TET-jaksolle yrittäjälle ja hän vinkkaa tai auttaa nuorta ottamaan yhteyttä verkostoihin.

Esimerkki Maijan kukkakauppa:

ma-ti: Kivijalkamyymälässä: tutustuminen työpaikkaan ja alaan, yrittäjän oma opinto ja urapolku, työtehtäviä vinkkilistasta.

ke-to: tukkutorille

pe: mainostoimisto

Malli 2:

Nuori on yrityksessä koko viikon. Yrityksessä sovitaan joka päivälle eri vastuuhenkilö, jotta TET-viikko ei kuormita yhtä työntekijää.

Esimerkiksi:

ma: toimitusjohtajan kanssa

ti: markkinoinnista/viestinnästä vastaavan henkilön kanssa

ke: varastolla

to: kirjanpito ja talousasiat

pe: asiakaspalvelu

Malli 3: 3+ 2 malli

Nuori on yrityksessä 3 päivää ja siihen liittyvässä ammatillisessa oppilaitoksessa 2 päivää tutustumassa, miten alaa opiskellaan. Tässä yhteistyö opinto-ohjaajan kanssa.

Malli 4: 1+4

Nuori on yrityksessä yhden päivän ajan ja loput 4 päivää valitsemassaan toisessa yrityksessä. Tämä antaa myös mahdollisuuden niille yrittäjille, jotka pystyvät ottamaan TET-harjoittelijan vain päiväksi.

Malli 5: Puolen päivän malli

Nuori tekee yrityksessä erilaisia tehtäviä puolen päivän ajan. Toisen puoli päivää hän käyttää oman yritysideoan suunnitteluun esimerkiksi valmiin tehtävävihkon avulla. Jokaisen päivän päätteeksi käydään yhteinen keskustelu yritysideoan pohjalta.

#parempiTET